

החברותא

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 525 בס"ד ערש"ק פר' כי-תשא ט"ז אדר-א' תשע"ז

פצוצים יקרים

זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל וגו' (ל', י"ג) מחצית השקל ולא שקל שלם, חכמינו ז"ל נתנו בהם רמזים: בעל ה"כתב סופר" כתב כדי שיוזכרו תמיד שמרם גמרו מצות נתינה אלא תמיד עומדים באמצע, יתנו ויחזרו ויתנו אפילו מאה פעמים ואפילו אלף פעמים כי רק כך יהיה מעשה הצדקה שלם. "דבנו בחיי" כתב ולמען ידע האדם השלם לשום אורחותיו בעוה"ז חצי לכם וחצי לה' כלומר שלא יכלה יותר ממחצית זמנו בעניני הגוף וצרכו, אלא לפחות מחצית זמנו יהי' קודש לה' לתורה ולמצוות. ה"אלשיך" הקד' בשם "הר"ש אלקבץ" כתב להורות על האחרות של בני ישראל שידע כל אחד ואחד שהוא אינו אלא "חצי" ורק בהתאחדותו עם אחינו האחרים יוכל להשיג השלמות.

מחצית השקל וגו' (ל', י"ג) במלה "מחצית" יש 'אות צדיק' באמצע, ושתיים שתיים שתיים שתיים צדדי "הצדיק" שתי האותיות הקרובות והסמוכות הן האותיות "חי" ואילו השתיים האחרות המרוחקות יותר הן אותיות "מת" מכאן רמז למקרא וצדקה תציל ממות כי בצדקת הצדיק חיה תחיה... (רבי אהרן מקרלין)

וחלבנה (ל', ל"ד) איתא בגמ' (כריתות ו) א"ר חנא בר ביזנא אר"ש חסידא כל תענית שאין בה ממושעי ישראל אינה תענית שהרי החלבנה ריחה רע ומנאה הכתוב עם סממני הקטורת, מלמדנו אם מתענים ומקבלים על עצמם תיקוני המדות ואינם יכולים למשוך אליהם גם את פושעי ישראל סימן שהם בעצמם אינם שלמים כל צרכם...

את שבתותי תשמרו (ל"א, י"ג) שבתותי לשון רבים האחת למנוחה והאחת לקדושה כמ"ש יום מנוחה וקדושה לעמך נתת. (שאריה מנחם)

אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים (ל"ב, ד) הערב רב אמרו על עגל הזהב אלה אלהיך שהוציאך ממצרים והכוונה התאווה לעושר ולחמדנות הוא האלהים והשיגום כביות מצרים וביות הים, וכן נאמר גם ערב רב עלה איתם ומקנה צאן ובקר מלמדנו שהערב רב אָבו להצטרף לבני ישראל ביציאת מצרים בגלל המקנה הצאן והבקר שעלו עימם.

עם קשה עורף הוא (ל"ב, ט) כל יום ויום אנו מברכים "אזר ישראל בגבורה", לכאורה היכן גבורתנו? הלא אנו עם נדרף ונכה מלאי סבל? אלא התשובה מינינה וביה לאותה מדה של קשיות עורף שכל היסורים העוברים עלינו אינם שוכרים אותנו ומתחזקים באמונה הפשוטה שגם זו למוכה וכל מאן דעביד רחמנא למב עביד. ובוה אנו עזין שבאומות.

זכור לאברהם וגו' (ל"ב, י"ג) איתא בזה"ק אחיד ליה בדרועי וגופא דמלכא. כי הצדיק הוא מקושר להשי"ת שכל מקום שחושב שם הוא. וכשחושב בהשי"ת אז הוא מקושר ואם חושב בעולמות אז הוא מקושר בעולמות ונמצא מקשר העולמות עם הקב"ה וכו', וזהו אחיד ליה בדרועי וגופו שהיה מקושר בו יתברך ובישראל, לפיכך לא היה יכול לעשות להם רע, לכך אמר הניחה לי, וכי תופס אני כך? ובאמת כביכול היה תופס בו יתברך כנ"ל...

ועתה אם תשא חמתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת (ל"ב, ל"ב) מדת רב ומנהיג בישראל שאינו רואה את עצמו אלא כמסמר קטן כיתד בעלמא שהמלך בחר בו לתלות עליו את הכתר, היתפאר היתד על מקום גובהו גדלו וטובו?!

פני ילכו והנחותי לך (ל"ג, י"ד) כשהקב"ה מראה פנים כעוסות לישראל אין זה אלא למראית עין, כשהקב"ה מסיר חרונו ממילא מתגלית החנינה וזהו פני ילכו - והנחותי לך. (ר' משה לייב מסאסוב זיע"א)

וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו (ל"ה, י') משה דרש שגם חכם לב שלא יצאו ידי חובתם ולהסתפק במתן עצות בלבד אלא שיבואו ויעשו...

(פרפראות לחכמה)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



525

1

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א פרישת לך לך תשל"ג - ה'הבא לזכור' ע"י א.א.

היות שאז הוא לא יכול להיות "רעיא מהימנא", כי מתי הוא "רעיא מהימנא" כאשר העם הם בשלימות בבחינת צאן, והיות ועכשיו הצאן הם בבחינת "עגל" אינם צריכים לכזה מנהיג. ולכן אמר לו השי"ת לך רד מגדולתך בכדי שתוכל להנהיג את העם. הכתוב אומר "נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן" ובאם אין "עמד" אין משה, שהרי "ראש הדור ככל הדור", "משה שקול כנגד כל ישראל", וכשישראל ירדו בהכרח שמשה רבינו שהוא כולל כל הדור ג"כ ירד לדרגה שלהם. ואז הוא לא היה בבחינת "קרן אור פניו", והשמים לא היו שמים בשבילו, וממילא היה צריך לרדת. וכן הוא בכל דור ודור, שכל זמן שהדור לא ראוי הם צריכים רועים כפי מדריגתם, והצדיק שצריך להיות עם העם צריך להיות בדרגה שלהם. וזוהי הגלות, שאין מנהיג בגלל שאין צאן.

ולכן, גם בדור ירוד כזה, באם יש אחדות בין יהודים יש ניצוץ של משה רבינו, שנמצא בכל דור ודור אם כולם מתאחדים ואוהבים אחד את השני. וכמו שהצדיק אמת הוא יחד עם ה' מפני שהוא שרוי בסכנה גדולה וצריך את המציל וממילא הוא מוכרח להיות בדביקות, כך גם יהודים על ידי האחדות יכולים להגיע לדביקות כמו הצדיק אמת. ובאם אנו נחיה בסכנה שלא נאבד חלילה אחד את השני ועל ידי זה את משה רבינו, נזכה לניצוץ של משה רבינו, שהגיע לתכלית הביטול והדביקות בה'. ובאם אנו נהיה

גם בתחילת דרכו של רבי עקיבא היו לו מסרקות של ברזל, עוד לפני שמסר את נפשו בפועל. וכך כל אדם כאשר הוא נכנס בעבודת הבורא, בהכרח שיבא לידי יסורים. כי הבחירה מראה לו את הסכנה שלו, ומה היא הסכנה? שלא יאבד לשניה אחת את האין, ועי"ז יאבד את הבורא עולם. כי הבורא הוא אין, והחכמה מאין תמצא. ומאד קל להתנתק, די בשניה אחת שהוא מסיח דעת. והאדם שנכנס לעבודה להשיג את שלימות הוי", ליחד שם י-ק ב-ו-ק, הוא מרגיש את הסכנה שלא יאבד שמץ מהשלימות, כי הרגשת עצמו הוא דבר שבא מעצמו ולא צריך פעולות בשביל להיות מציאות. ולכן, כדי להגן על עצמו, הוא מרגיש כל הזמן כמו טובע בים הסוער, שכל חייו תלויים בזה שנאחו במציל, ואז אין לו כל מחשבות של סיפוק - הפחד של הטביעה ביון מצולה מחזיר אותו לדביקות הבורא.

זו היא תכלית הבריאה, שנגיע לבחינה זו. וכשאנו מתאחדים יחד עם עבודת הצדיקים גם אנו יכולים להגיע לזה. למרות שהדורות יורדים יותר ויותר, הצדיק הוא בבחינת הדור, כי כאשר יש צדיק בעולם שצריך לעבוד את ה', צריך שהדור יהיה עמו ויעבוד איתו ביחד. ולכן כאשר חטאו ישראל בעגל אמר השי"ת למשה "לך רד כי שחת עמך" ופירש רש"י: "רד מגדולתך, כלום נתתי לך גדולה אלא בשבילם..." והכוונה כי בשעה שהדור נמצא בכזו שפלות לא יכול משה רבינו להיות במדריגה גבוהה כזו,

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מעמ' קודם

255

זעמד", ומגיע לשלימות של כל השרשי נשמות שהוא דבוק בהם. מכיון שהוא כזו התמעטות, שאינו מציאות כלל. ועי"ז הוא נהיה בבחינת דביקות כמשה רבינו - לא כן משה עבדי בכל ביתי נאמן הוא, ודור דור ודורשיו, והמנהיג הוא כפי הדור.

איך זכה דור המדבר למנהיג כמו משה רבינו? ע"י "ויאמינו בה' ובמשה עבדו". בדור המדבר היתה אש של אמונה, וכמו שבהנהגה של משה רבינו הם ראו במוחש את כל הניסים שעשה להם, כך האמינו בה' באותה דרגה כמו שהאמינו במה שראו שמשע עבדו מנהיגם, האמונה בה' ובמשה עבדו היתה באותה דרגה. ולכן זכו למנהיג כמשה רבינו. בשביל מנהיג כזה צריך דור כזה. ורק ע"י שהאמינו שהם נגאלים, וכאשר אמר להם משה "פקד פקדתי את בני ישראל" האמינו בלב שלם, בכח זה זכו למנהיג כמשה רבינו. וכמו כן בדורינו אם נחיה באמונה, נזכה לבחינת משה רבינו.

כאשר אנו נחיה באמונה, נהיה מאוחדים כולנו, ולא כועסים ורוגזים ומדברים לשון הרע אחד על השני. ואפילו אם נופלים, לא מתרגזים על הנפילה, רק יודעים שהיא באה לעורר את האדם לדביקות. שהרי הרבש"ע הוא אמונה ואיך יתכן להיות דבוק בו אם אני רחוק ממנו, לכן הוא שולח לי כל מיני סיבות, למשל שאדם יצחק עלי, ואפילו אם הוא האשם אני יודע שאלקים אמר לו קלל, והוא רק בא לעורר אותי להיות כגמול עלי אמו. כאשר אנו נגיע לכזו שלימות הדביקות, יהיה אצלינו בחינת משה רבינו.

באחדות, ובפחד שלא לאבד את האחדות, ינתן לנו בכל נשימה ניצוץ ממשה רבינו, וכל אחד יהיה בבחינת משה רבינו. ואז יהיה "נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן", לפי בחינת הדור. וכמו השכינה, שבכל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם, שכינתא בגלותא, כך משה רבינו, המנהיג לפי הדור. וכל זה הוא מכח אותם יהודים המתאחדים באמת, בבחינת סכנה. וכמו הטובע שצריך את המציל, כך הם חיים עם משה רבינו באמונה, כמו התינוק שחי עם אמו.

באדם יש הרבה מדריגות הנובעים משורש נשמתו. יש שחי עם בחינת דוד המלך, או רשב"י, הבעש"ט וכדו' כל אחד לפי שרשו. ואלו ואלו דברי אלוקים חיים. שהרי יש שבעים פנים לתורה, וכל אחד יש לו את שרשו. כל הצדיקים הללו: דוד המלך, רבי עקיבא, רבי שמעון, כל אחד היתה לו את מידתו שבה עבד בעולם הזה להגיע לשלימותו, וכל אחד שעובד באמת ומגיע לשלימות הוא נכלל בשורש שלו. והאדם שעובד מתגלה לפניו שרשו, והוא יודע באמונה את שרשו. האדם הזה שבכדי שלא יבוא לגאווה הוא חי בסכנה כמו הטובע במשברי ים וממילא הוא בדביקות עם המציל, הקב"ה מגלה לו את הבחינת של השורש שלו, ונהיה אצלו הדבר בשלימות. ובכל פעם מתגלה לו השורש לפי עבודתו, ויכול להתעלות לבחינת צדיקי הדורות הגדולים ביותר, עד שמגיע לתכלית השלימות ש"אין מתום בבשרי מפני

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א



המשך מעמ' קודם

525 +

וכאשר נתאחד נזכה למנהיג כזה, ולא תהיה לו ירידה בחינת "לך רד כי שחת עמך", רק "נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן", והיות וישאר בגדלותו זה יהיה בחינת משיח צדקינו, ואז יבנה הרבש"ע את בית מקדשינו. ונזכה במהרה בימינו אמן.

זה הפירוש שבכל דור יש ניצוץ של משה רבינו. כשיש אחדות, כשאוהבים את השני אפילו אם הוא שונא אותי, ומקבלים אותו כשליח מאת ה', כסיבה המעוררת לבוא לדביקות, ועל ידו אני נזכר לבוא לדביקות בה', אז נהיה בחינת ניצוץ משה רבינו.

הפסוק פניציה יקריה

ויאמר הראני נא את כבודך ויאמר אני אעביר כל טובי על פניך וקראתי בשם ה' לפניך (ל"ב, י"ח) האדם אינו יכול להשיג את השי"ת רק ע"י מעשיו כמו שאומרים בשיר היחוד שד"י לא מצאנוהו ולא ידענוהו אך במעשיו הכרנוהו. זה שהתפלל משה הראני נא את כבודך והקב"ה השיב לו אני אעביר כל המעשים הטובים על פניך ואז קראתי בשם ה' לפניך ונתתי את אשר אחן שארצה לחון ורחמתי את אשר אחפוץ לרחם.

וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר (ל"ב, י"ט) מובא במדרש תנחומא בשעה שנתן הקב"ה למשה את הלוחות היו סובלים (הלוחות) את עצמם כיון שירד וקרב אל המחנה וראה את העגל פרח הכתב מעליהם ונמצאו כבדים על ידיו של משה. מדרש זה מלמדנו כי המצווה שעושים בפנימיות הנדרשת הן קלות כי יש בהם רוח חיים, ואילו המצוות שעושין בלי פנימיות כבדות הן. ולכן כשעובדים לעגל הזהב ונעלמת הפנימיות וישלך מידיו את הלוחות מחמת הכבדות וישבר אותם תחת ההר, ודו"ק. (ילקוט פנינים) ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחולות וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר (ל"ב, י"ט) אע"פ שידע משה קודם לכן מה שעשו ישראל כמו שהודיעו הקב"ה עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו, בכל זאת כשראה את הנעשה חרה אפו, לפי הפשט אינו דומה שומע לרואה, בעלי הדרוש אומרים שבתחילה לא ידע משה שהם עשו כך בשמחה, אבל עכשיו שראה שעושים העגל מתוך מחולות ושמחה חרה אפו, כי התברר לו בזה שיש כאן ענין של התהוללות ותאוות, וכאשר ההפקרות משתוללת יש לשבור את הלוחות ולהשתדל בתקונם.

כי לא יראני האדם וחי (ל"ב, כ) האדם רומז לד' יסודות גשמיים אש רוח מים ועפר, בסוד מן האדמה גברא האדם, ואלו הד' יסודות אין להם כח שיוזכו לראות כבוד אלקים העצם הקב"ה, רק היסודות הרוחניים שהם כמוסים בנשמה שהם רמ"ח איברים ושם"ה גידים רוחניים והוא חלק אלוך ממעל והוא יסוד "חי" ר"ל שרק חלק חי יש לו כח לראות כבוד אלקים העצם, ודע כי עיקר השגת הנשמה שהיא כהשגת רוחניות העליון שהו בחינת "חשק" בכח המעם הבלתי מושג, בלתי לה' לברו, שהוא האמונה ברוחניות כמ"ש בי "חשק" ואפלטוהו...

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים

02 - 5829688 ☎ פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

